

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

www.idi.org.il

אמיר אלשטיין
יו"ר הוועד המנהל

הנשיא העשירי ראובן ריבלין
יו"ר של כבוד
יוחנן פלסנר
נשיא

חברי הוועד המנהל

עו"ד ליאת אהרנסון
אלי גרונר
פרופ' ורד וניצקי-סרוסי
ד"ר חן ליכטנשטיין
מול מועלם
שגיר ליעבר שלי מרידור
פרופ' פאדיה נאסר אבו-אלהיג'א
עו"ד אבי פישר
ד"ר מיכל צור
יוסי קוצניק

המועצה הבינלאומית

פרופ' רונלד דניאלס, יו"ר
השופטת רוזלי סילברמן אכלה, קנדה
אן אפלכאום, ארה"ב
השופטת דורית ביניש, ישראל
השופט סטיבן בריי, ארה"ב
פרופ' משה הלברטל, ישראל
פרופ' כריסטוף מרקשטיס, גרמניה
ד"ר שרון נוריאן, ארה"ב
השופט אברהם סופר, ארה"ב
ברט סטפנס, ארה"ב
פרופ' גרהרד קספר, ארה"ב

סגני נשיא

פרופ' סוזי נבות, מחקר
ד"ר ישי ג'סי (ג'סי), פרס, אסטרטגיה

עמיתים בכירים

פרופ' תמר הרמן
פרופ' נתן זוסמן (אורח)
פרופ' עמית כהן
מר תומר לוטן (אורח)
פרופ' יותם מרגלית
פרופ' דניאל סטמן
פרופ' בני פורת
פרופ' קרנית פלוג
פרופ' מרדכי קרמיצר
פרופ' גרעון רהט
ד"ר תהילה שוורץ אלטשולר
פרופ' יובל שני

מייסדים

ד"ר אריק כרמן
ברנרד מרכוס (1929-2024)
מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ (1920-2021)

15 ביולי 2025

נספח: תקציר מתודולוגיות הסקרים השונים על שימוש בבינה מלאכותית בעסקים בהם נעשה שימוש בניתוח

סקר הלמ"ס על הערכת מגמות בעסקים

נתוני סקר הלמ"ס הגיעו מתוך פרק מתחלף שהוסף לסקר הערכת מגמות בעסקים השוטף. סקר מגמות בעסקים מתבצע אחת לחודש במטרה למדוד באופן איכותני עמדות והערכות של מנהלי עסקים שונים במגזר העסקי בישראל. כתוצאה ממשבר הקורונה פיתח הלמ"ס פרק מתחלף בסקר מגמות בעסקים המאפשר בחינה של סוגיות אקטואליות ורלוונטיות לקובעי המדיניות על מדגם גדול יחסית של עסקים. בחודש יוני בנתה הלמ"ס לאחר התייעצות עם מספר גופים, ובהם המכון הישראלי לדמוקרטיה לצד הרשות לחדשנות ובנק ישראל, שאלון שמטרתו לבחון את השימוש בבינה מלאכותית על ידי עסקים. השאלון נבנה בהשראת פריטים מסקרים דומים במדינות אחרות, ובכלל זה של BTOS האמריקאי (Business Trends and Outlook Survey) וסקר ICT האירופי. אוכלוסיית הסקר הייעודי היא של קרוב ל-35,000 עסקים שמתוכה נבנה מדגם של כ-1,500 עסקים אליהם נשלח הסקר. בדומה לסקר של Eurostat, הסקר של הלמ"ס מתמקד בעסקים עם כלל הפחות עשרה עובדים.

כמו כן, חשוב לציין שאומדני הסקר חושבו הן במונחי עסקים (כלומר, התוצאות מצביעות על שיעור העסקים שענו תשובה מסוימת מכלל העסקים באוכלוסייה או בענף), והן במונחי מועסקים (בשיטה זו, עסקים בעלי מספר גדול של מועסקים מקבלים נפח משמעותי יותר, בהתאם לשיעור המועסקים אצלם ביחס לאוכלוסייה הכללית או לאוכלוסיית הענף).

בסקר, הלמ"ס הגדירה בינה מלאכותית באופן הבא: "מערכות בינה מלאכותית (AI) הן מערכות מחשב ותוכנות המסוגלות לבצע משימות שדורשות בדרך כלל אינטליגנציה אנושית. דוגמאות ליישומים של AI הן: למידת מכונה, עיבוד אוטומטי של שפה ותמונות, סוכנים וירטואליים (לרבות ChatGPT, Claude ודומיהם), רובוטים אוטונומיים".

לבסוף, שאלון הסקר כולל שמונה שאלות שחלקן מיועדות לעסקים שדיווחו שמשתמשים בבינה מלאכותית, חלקן לכאלה שלא וחלקן משותפות (פירוט בשאלון הסקר). השאלה הראשונה בסקר עוסקת בשימוש של העסק בטכנולוגיות בינה מלאכותית בששת החודשים האחרונים. יתר שאלות הסקר עוסקות בשלוש סוגיות מרכזיות: אופי השימוש בטכנולוגיות AI (למשל, התחומים בעסק בהם נעשה שימוש בבינה מלאכותית), השפעת השימוש בבינה מלאכותית על העסק, וצפי עתידי לשימוש בטכנולוגיה זו על סוגיה השונים.

לפירוט נוסף על תוצאות הסקר ניתן לחוץ על [קישור](#) זה.

סקר שימוש בטכנולוגיות בעסקים האירופי (סקר ICT)

התוצאות הנוגעות לאיחוד האירופי נלקחו מתוך נתונים שהתפרסמו ב-Eurostat, לשכת הסטטיסטיקה של האיחוד. נתונים אלה מתבססים על תוצאות הסקר שעוסק בשימוש של עסקים בטכנולוגיות מידע ותקשורת ומסחר אלקטרוני (ICT usage and e-commerce in enterprises). מתוך אוכלוסייה כוללת של כ-1.54 מיליון העסקים היושבים באיחוד האירופי, במדגם הסקר השתתפו כ-157,000

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

www.idi.org.il

מכלל המדינות. כמו כן, הסקר מתמקד בעסקים עם לכל הפחות עשרה עובדים. לבסוף, אומדני סקר זה פורסמו במונחי עסקים בלבד.

בסקר זה טכנולוגיות בינה מלאכותית הוגדרו באופן הבא:

"Artificial intelligence refers to systems that use technologies such as: text mining, computer vision, speech recognition, natural language generation, machine learning, deep learning to gather, use and/or produce data, for example to make predictions, recommendations, or decisions, with varying levels of autonomy.

Artificial intelligence systems can be software based... or embedded in devices..."

לבסוף, שאלון הסקר כולל חמש שאלות שחלקן מיועדות לעסקים שדיווחו שמשתמשים בבינה מלאכותית, חלקן לכאלה שלא וחלקן משותפות (פירוט בשאלון הסקר). השאלה הראשונה בסקר עוסקת בשימוש של העסק בטכנולוגיות בינה מלאכותית בעת הנוכחית. שאלה זו נוסחה באופן הבא: "האם הארגון שלך משתמש באחת או יותר מבין טכנולוגיות הבינה המלאכותית (AI) הבאות?", כאשר העונה על הסקר נדרש לסמן "כן" או "לא" על שישה סוגים שונים של טכנולוגיות בינה מלאכותית (למשל, כריית טקסט, זיהוי דיבור, זיהוי ועיבוד תמונה ועוד). במידה שהעסק סימן באחת או יותר מהאפשרויות את התשובה "כן", עסק זה נחשב לכה שמשתמש בטכנולוגיות בינה מלאכותית.

יתר שאלות הסקר עוסקות בסוגיות הבאות: התחומים בהם נעשה שימוש בטכנולוגיות AI, אופי הבעלות על טכנולוגיות בינה מלאכותית (למשל, פיתוח עצמי, רכישה מבחוץ ועוד), והסיבות השונות לאי-שימוש בבינה מלאכותית (בעסקים בהם לא נעשה בה שימוש).

לפירוט נוסף על תוצאות הסקר ניתן ללחוץ על [קישור](#) זה.

סקר ifo הגרמני

התוצאות הנוגעות לגרמניה באשר לשימוש בבינה מלאכותית בעסקים במדינה נלקחו מתוך סקר העסקים של ה-ifo, מכון מחקר כלכלי גרמני שמבצע סקרים בנושאים כלכליים שונים. כל חודש כ-אלפי עסקים מענפים שונים בכלכלה הגרמנית משתתפים בסקר העסקים של ה-ifo, כך שהסקר מצליח לייצג באופן נרחב את כלכלת המדינה. למרות שמדובר בסקר של מכון מחקר ולא של גוף סטטיסטי רשמי הוא נחשב לאיכותי (ואף שימש השראה לסקר "מגמות בעסקים" הישראלי). ביוני 2023 ו-2024 ובמאי 2025 עסקים נשאלו שאלות הנוגעות לשימוש ולהשפעה של טכנולוגיות בינה מלאכותית (מבלי לפרט את טיב הטכנולוגיות עצמן לספק הגדרה מפורשת ל-AI, בשונה משני הסקרים הקודמים) במסגרת העסק בפרט, והכלכלה הגרמנית בכלל. זאת, כאשר כמות העסקים שענו על השאלות הנוגעות לשימוש בטכנולוגיות בינה מלאכותית עמדה בשנים 2023 ו-2024 על מעט יותר מ-6,000. לבסוף, השאלות בסקר זה הנוגעות בשימוש בבינה מלאכותית בעסקים חושבו במונחי עסקים בלבד.

בין שאלות הסקר, מופיעה השאלה החוזרת שנוגעת לעצם השימוש בבינה מלאכותית. שאלה זו והתשובות האפשריות אליה נוסחו באופן הבא:

"האם העסק שלכם עוסק בשימוש בבינה מלאכותית (AI):

1. קיים שימוש בפועל בבינה מלאכותית.

2. מתוכנן שימוש בבינה מלאכותית בעתיד.

3. הנושא נמצא בדיון פנימי (אך ללא תכנון קונקרטי).

4. הנושא אינו רלוונטי/לא נידון כלל".

כמו כן, העסקים שהשתתפו בסקר נשאלו גם על פוטנציאל הפרודוקטיביות הכלכלית של AI לחמש השנים הבאות על כלל הכלכלה הגרמנית, וכן על העסק שלהם באופן פרטני.

למאמר המלא שעוסק בסקר של השנים 2023 ו-2024 ניתן ללחוץ על [קישור](#) זה. כמו כן, לפרטים נוספים על תוצאות סקר ההמשך עבור שנת 2025, ניתן ללחוץ על [קישור](#) זה.

טבלה: ריכוז השוואת המאפיינים המתודולוגיים בסקרים השונים בהם נעשה שימוש בניתוח

סקר	גודל המדגם	גודל האוכלוסייה	הגדרת הסקר לבינה מלאכותית	השנים בהן התבצע הסקר	כיצד חושבו אומדני הסקר?	קישור לפירוט נוסף על הסקר
סקר הלמ"ס הישראלי	כ-1,500 עסקים	כ-34,700 עסקים	"מערכות בינה מלאכותית (AI) הן מערכות מחשב ותוכנות המסוגלות לבצע משימות שדורשות בדרך כלל אינטליגנציה אנושית. דוגמאות ליישומים של AI הן: למידת מכונה, עיבוד אוטומטי של שפה ותמונות, סוכנים וירטואליים (לרבות, ChatGPT, Claude ודומיהם), רובוטים אוטונומיים".	יוני 2025	במונחי עסקים ובמונחי מועסקים.	קישור לפירוט נוסף.
סקר ICT של האיחוד האירופי	כ-157,000 עסקים	כ-1.54 מיליון עסקים	"Artificial intelligence refers to systems that use technologies such as: text mining, computer vision, speech recognition, natural language generation, machine learning, deep learning to gather, use and/or produce data, for example to make predictions, recommendations, or decisions, with varying levels of autonomy. Artificial intelligence systems can be software based... or embedded in devices"...	2023 ו-2024 (בדגש על החציון הראשון של אותן שנים)	במונחי עסקים בלבד.	קישור לפירוט נוסף.
סקר ה-ifo הגרמני	כ-9,000 עסקים	לא צוין	לא קיימת הגדרה מפורשת.	יוני 2023, יוני 2024 ומאי 2025	במונחי עסקים בלבד.	קישור למאמר המלא הנוגע לשנים 2023 ו-2024. קישור לפירוט נוסף על הסקר של שנת 2025.